Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 19. decembra 2024*

„Predhodno odločanje – Azilna politika – Uredba (EU) št. 604/2013 – Člen 3(2) – Predaja prosilca za azil v državo članico, odgovorno za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito – Člen 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja – Dokazi in dokazni standard o dejanski nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, ki izhaja iz sistemskih pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev v odgovorni državi članici – Odložitev sprejema in ponovnega sprejema prosilcev za azil s strani odgovorne države članice“

V združenih zadevah C-185/24 in C-189/24, [Tudmur] [i],

katere predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložilo Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (višje upravno sodišče za zvezno deželo Severno Porenje - Vestfalija, Nemčija) z odločbama z dne 14. februarja 2024, ki sta na Sodišče prispeli 7. in 8. marca 2024, v postopku

RL (C-185/24),

QS (C-189/24)

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi K. Jürimäe (poročevalka), predsednica senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča, M. Gavalec, Z. Csehi in F. Schalin, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

[i] Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

– za dansko vlado D. Elkan, M. Jespersen in C. Maertens, agenti,

– za francosko vlado R. Bénard in O. Duprat-Mazaré, agenta,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z L. D'Asciatom in D. G. Pintusom, avvocati dello Stato,

– za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in M. Kopetzki, agenti,

– za finsko vlado H. Leppo, agentka,

– za Evropsko komisijo A. Katsimerou in B. Schima, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 3(2), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31; v nadaljevanju: Uredba Dublin III).

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru sporov med sirskima državljanoma in Bundesrepublik Deutschland (Zvezna republika Nemčija) v zvezi z odločbama, s katerima sta bili zavrnjeni njuni prošnji za azil in odrejena njuna odstranitev v Italijo.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) določa:

„Nihče ne sme biti podvržen mučenju ali nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju."

4 V uvodnih izjavah 4 in 5 Uredbe Dublin III je navedeno:

„(4) Sklepi iz Tampereja navajajo tudi, da bi moral [skupni evropski azilni sistem] v kratkem času vključevati tudi jasen in izvedljiv način za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.

(5) Tak način bi moral temeljiti na objektivnih, poštenih merilih za zadevne države članice in osebe. Zlasti bi moral omogočati hitro določitev odgovorne države članice, da bi se zagotovil učinkovit dostop do postopkov za priznanje mednarodne zaščite in ne bi bil ogrožen cilj hitre obravnave prošenj za mednarodno zaščito."

5 Člen 3 te uredbe, naslovljen „Dostop do postopka za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljana tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vloži na ozemlju katere koli izmed članic, tudi na meji ali na tranzitnem območju. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.

2. Kadar na osnovi meril iz te uredbe ni mogoče določiti nobene odgovorne države članice, je za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito odgovorna prva država članica, v kateri je bila prošnja vložena.

Kadar predaja prosilca v državo članico, ki je bila prvotno določena za odgovorno, ni mogoča zaradi utemeljene domneve, da v tej državi članici obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 [Listine], država članica, ki izvede postopek določanja odgovorne države članice, še naprej preučuje merila iz poglavja III, da bi ugotovila, ali je mogoče določiti drugo državo članico kot odgovorno.

Kadar predaja v skladu s tem odstavkom ni mogoča v nobeno državo članico, določeno na podlagi meril iz poglavja III, ali v prvo državo članico, v kateri je bila vložena prošnja, država članica, ki izvede postopek določanja odgovorne države članice, postane odgovorna država članica.“

Nemško pravo

6 Člen 29(1) Asylgesetz (zakon o azilu) v različici, objavljeni 2. septembra 2008 (BGBl. 2008 I, str. 1798), kakor je bil nazadnje spremenjen s členom 1 zakona z dne 19. decembra 2023 (BGBl. 2023 I, št. 382), določa:

„Prošnja za azil ni dopustna, kadar:

1. je druga država

(a) v skladu z [Uredbo Dublin III] odgovorna za izvedbo azilnega postopka

[…]“

Spora o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

7 RL in QS sta sirska državljana. 30. decembra 2021 oziroma 15. februarja 2022 sta vložila prošnjo za azil v Nemčiji.

8 Vendar je bila na podlagi informacij iz podatkovne zbirke Eurodac Italijanska republika tista, ki je bila opredeljena kot država članica, odgovorna za obravnavanje obeh prošenj za azil.

9 Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) (v nadaljevanju: zvezni urad) je zato od Italijanske republike zahteval, naj sprejme RL in QS. Na to zahtevo ni bilo odgovora.

10 Zvezni urad je nato z odločbama z dne 31. marca 2022 in 19. aprila 2022 prošnji za azil RL in QS zavrgel kot nedopustni v skladu s členom 29(1), točka 1(a), zakona o azilu, kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 19. decembra 2023, ker naj bi bila za obravnavanje njunih prošenj za azil odgovorna Italijanska republika. Prav tako je odredil odstranitev teh prosilcev v Italijo.

11 Tako RL kot QS sta pri Verwaltungsgericht Düsseldorf (upravno sodišče v Düsseldorfu, Nemčija) vložila tožbo zoper ti odločbi. Navedeno sodišče je s sklepoma z dne 25. in 29. aprila 2022 odredilo odložilni učinek teh tožb. S sodbama z dne 11. in 13. maja 2022 je navedeni odločbi razveljavilo.

12 Zvezna republika Nemčija je zoper ti sodbi vložila pritožbo pri Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (višje upravno sodišče za zvezno deželo Severno Porenje - Vestfalija, Nemčija), ki je predložitveno sodišče.

13 Med pritožbenim postopkom je italijanska dublinska enota 5. decembra 2022 vsem dublinskim enotam izdala okrožnico. V tej okrožnici je bilo navedeno:

„Obveščamo vas, da so države članice iz nenadnih tehničnih razlogov, povezanih z nerazpoložljivostjo sprejemnih zmogljivosti, pozvane, naj z jutrišnjim dnem začasno odložijo predaje v Italijo, razen v primerih združitve družine mladoletnikov brez spremstva.

Nadaljnje podrobnejše informacije o trajanju odložitve boste prejeli naknadno.“

14 Italijanska dublinska enota je 7. decembra 2022 izdala drugo okrožnico. V njej je bilo navedeno:

„Pišemo po predhodnem sporočilu z dne 5. decembra o odložitvi predaj, razen v primerih združitve družine mladoletnikov, zaradi nerazpoložljivosti sprejemnih zmogljivosti.

V zvezi s tem vas glede na veliko število prihodov tako na morske kot na kopenske meje obveščamo, da je treba spremeniti časovni razpored dejavnosti sprejema državljanov tretjih držav, pri čemer je treba prav tako upoštevati pomanjkanje razpoložljivih sprejemnih mest.“

15 Predložitveno sodišče je s sklepoma z dne 21. junija 2023 zavrnilo pritožbi, navedeni v točki 12 te sodbe. Menilo je, da je Zvezna republika Nemčija postala odgovorna za obravnavanje prošenj RL in QS za azil v skladu s členom 3(2), tretji pododstavek, Uredbe Dublin III, saj naj teh prosilcev ne bi bilo mogoče predati v Italijo.

16 Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) je ta sklepa razveljavilo in zadevi vrnilo predložitvenemu sodišču v ponovno obravnavo in odločanje.

17 V tem okviru navedeno sodišče ugotavlja, da je v skladu z določbami Uredbe Dublin III Italijanska republika država članica, ki je odgovorna za obravnavanje zadevnih prošenj za azil. Ti prošnji naj bi bilo torej mogoče zavreči kot nedopustni, razen če je Zvezna republika Nemčija postala odgovorna država članica na podlagi člena 3(2), drugi in tretji pododstavek, te uredbe zaradi „sistemskih pomanjkljivosti“ v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito v Italiji, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine.

18 Navedeno sodišče pa meni, da je treba pojasniti razlago pojma „sistemske pomanjkljivosti“ v smislu člena 3(2), drugi pododstavek, navedene uredbe. Sprašuje se, ali to, da odgovorna država članica zavrne sprejem ali ponovni sprejem prosilcev za mednarodno zaščito za nedoločen čas – razen v redkih posameznih primerih – pomeni sistemske pomanjkljivosti.

19 Po mnenju predložitvenega sodišča je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno. To sodišče meni, da Italijanska republika s tem, da namenoma zavrača sprejem ali ponovni sprejem prosilcev za azil, tem prosilcem že vnaprej zavrača dostop do azilnega postopka in sprejema.

20 Če pa bi bil odgovor na navedeno vprašanje nikalen, želi navedeno sodišče izvedeti še, kako lahko presoja obstoj sistemskih pomanjkljivosti v primeru, ko odgovorna država članica zavrne sprejem ali ponovni sprejem prosilcev za azil. V takem primeru naj namreč ne bi bilo mogoče zbrati objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacij o azilnem postopku in pogojih za sprejem prosilcev za azil, ki so potrebni za tako presojo.

21 V teh okoliščinah je Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (višje upravno sodišče za zvezno deželo Severno Porenje - Vestfalija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 3(2), drugi pododstavek, [Uredbe Dublin III] razlagati tako, da imajo azilni postopek in pogoji za sprejem prosilcev v državi članici, ki je bila prvotno določena kot odgovorna, sistemske pomanjkljivosti, ki povzročajo nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 [Listine], če ta država članica zaradi državno odrejene prekinitve sprejemanja predaj za nedoločen čas načeloma zavrača (ponovno) sprejemanje prosilcev za azil?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: Ali je treba člen 3(2), drugi pododstavek, [Uredbe Dublin III] razlagati tako, da so zahteve prava Unije v zvezi z ugotavljanjem dejanskega stanja, v skladu s katerimi se zahteva ugotovitev objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacij o azilnem postopku in pogojih za sprejem prosilcev, ki jih je treba predati, omejene, če predložitveno sodišče ne more pridobiti teh informacij, temveč bi lahko ugotovilo le hipotetično dejansko stanje, ker država članica[, ki jo je treba šteti za odgovorno,] zaradi državno odrejene prekinitve sprejemanja predaj za nedoločen čas načeloma zavrača (ponovno) sprejemanje prosilcev za azil?“

Postopek pred Sodiščem

22 S sklepom predsednika Sodišča z dne 25. aprila 2024 sta bili zadevi C-185/24 in C-189/24 združeni za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe.

23 S sklepom predsednika Sodišča z istega dne je bilo odločeno, da se ti zadevi obravnavata prednostno.

24 S sklepom predsednika Sodišča z dne 7. junija 2024 je bil predlog predložitvenega sodišča, da se ti zadevi obravnavata po hitrem postopku iz člena 105 Poslovnika Sodišča, zavrnjen.

Vprašanji za predhodno odločanje

Dopustnost

25 Italijanska vlada se sklicuje na nedopustnost drugega vprašanja, ki naj bi bilo povsem hipotetično, ker naj bi temeljilo na napačni predpostavki in naj bi bilo v nasprotju z načelom medsebojnega zaupanja, kar zadeva razloge za odlog predaj v Italijo.

26 V skladu z ustaljeno sodno prakso za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča zastavijo v pravnem in dejanskem okviru, za opredelitev katerega so odgovorna sama in katerega pravilnosti Sodišče ne preverja, velja domneva upoštevnosti. Sodišče lahko zavrne odločanje o predlogu nacionalnega sodišča za sprejetje predhodne odločbe samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo dejanskih in pravnih elementov, ki so potrebni, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 18. junija 2024, Bundesrepublik Deutschland (Učinek odločbe o priznanju statusa begunca), C-753/22, EU:C:2024:524, točka 44 in navedena sodna praksa).

27 V obravnavani zadevi je iz predlogov za sprejetje predhodne odločbe nedvoumno razvidno, da se drugo vprašanje nanaša na razlago določb prava Unije, ki so upoštevne za spora o glavni stvari. Ker poleg tega predložitveno sodišče določa pravni in dejanski okvir sporov o glavni stvari na lastno odgovornost, Sodišču ni treba preveriti predpostavk, na katerih temeljita predloga za sprejetje predhodne odločbe.

28 Iz tega sledi, da je drugo vprašanje dopustno.

Vsebinska presoja

29 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III razlagati tako, da je mogoče ugotoviti, da v državi članici, ki je bila določena kot odgovorna na podlagi meril iz poglavja III te uredbe, obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine, zgolj zato, ker je ta država članica enostransko odložila sprejeme in ponovne sprejeme teh prosilcev. Če je odgovor nikalen, navedeno sodišče sprašuje, na podlagi katerih elementov lahko ugotovi obstoj takih pomanjkljivosti v takem primeru.

30 Opozoriti je treba, da pravo Unije temelji na osnovni premisi, da vsaka država članica z vsemi ostalimi državami članicami deli vrsto skupnih vrednot, na katerih temelji Evropska unija, in priznava, da jih druge države članice delijo z njo, kot je natančneje določeno v členu 2 PEU. Ta premisa pomeni in utemeljuje obstoj medsebojnega zaupanja med državami članicami v zvezi s priznavanjem teh vrednot in torej spoštovanjem prava Unije, s katerim se te vrednote izvajajo, ter v zvezi s tem, da lahko njihovi nacionalni pravni sistemi zagotavljajo enakovredno in učinkovito varstvo temeljnih pravic, priznanih z Listino, zlasti z njenima členoma 1 in 4, ki določata eno od temeljnih vrednot Unije in njenih držav članic, in sicer človekovo dostojanstvo, ki zajema med drugim prepoved nečloveškega ali ponižujočega ravnanja (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 80, in z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 43 in navedena sodna praksa).

31 Načelo medsebojnega zaupanja med državami članicami je v pravu Unije temeljnega pomena, saj omogoča vzpostavitev in ohranjanje območja brez notranjih meja. Natančneje, načelo medsebojnega zaupanja zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice od vsake od teh držav zahteva, naj razen v izrednih okoliščinah šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in zlasti temeljne pravice, priznane s tem pravom (sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 81 in navedena sodna praksa, ter z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 44).

32 Zato je treba v okviru skupnega evropskega azilnega sistema, zlasti Uredbe Dublin III, domnevati, da je obravnavanje prosilcev za mednarodno zaščito v vsaki državi članici v skladu z zahtevami Listine, Konvencije o statusu beguncev, podpisane v Ženevi 28. julija 1951 (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 189, str. 150, št. 2545 (1954)), ki je začela veljati 22. aprila 1954 in je bila dopolnjena s Protokolom o statusu beguncev, ki je bil sklenjen v New Yorku 31. januarja 1967 in je začel veljati 4. oktobra 1967, ter Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 82 in navedena sodna praksa, ter z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 45).

33 Ni pa mogoče izključiti, da je v praksi delovanje tega sistema v posamezni državi članici zelo oteženo, tako da obstaja resna nevarnost, da bi bili prosilci za mednarodno zaščito v primeru predaje v to državo članico obravnavani v nasprotju s temeljnimi pravicami (sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 83 in navedena sodna praksa, in z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 46).

34 Člen 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III tako določa, da prosilec za mednarodno zaščito ne sme biti predan v državo članico, ki je odgovorna za obravnavanje njegove prošnje, če se utemeljeno domneva, da bi lahko bil zaradi sistemskih pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za tako varstvo v tej državi članici izpostavljen nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine (sodba z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 47). V tem primeru v skladu s členom 3(2), drugi in tretji pododstavek, te uredbe država članica, ki izvede postopek določanja odgovorne države članice, postane odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, če po nadaljnji preučitvi meril iz poglavja III navedene uredbe ugotovi, da prosilca ni mogoče predati v nobeno državo članico, določeno na podlagi teh meril, ali v državo članico, v kateri je bila prošnja najprej vložena (sodba z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 86).

35 Iz člena 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III pa nedvomno izhaja, da le „sistemske pomanjkljivosti“, ki „bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 [Listine]“, onemogočajo predajo prosilca za mednarodno zaščito v odgovorno državo članico. V tej določbi sta tako določena dva kumulativna pogoja (glej v tem smislu sodbo z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točki 57 in 58).

36 Prvi od teh pogojev, ki se nanaša na obstoj „sistemskih pomanjkljivosti“, je izpolnjen, kadar zadevne pomanjkljivosti še vedno obstajajo in se nanašajo na splošno na azilni postopek in pogoje za sprejem, ki se uporabljajo za prosilce za mednarodno zaščito oziroma vsaj za nekatere skupine

prosilcev za mednarodno zaščito kot celoto (glej v tem smislu sodbo z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 59).

37 Te pomanjkljivosti morajo poleg tega dosegati posebej visok prag resnosti, ki je odvisen od vseh okoliščin primera. Ta prag bi bil dosežen, če bi brezbrižnost organov države članice povzročila, da bi se oseba, ki je povsem odvisna od javne pomoči, neodvisno od svoje volje in osebne izbire znašla v položaju hudega materialnega pomanjkanja, zaradi katerega ne bi mogla zadovoljiti svojih najosnovnejših potreb, kot so med drugim hrana, higiena in nastanitev, in zaradi katerega bi bilo ogroženo njeno telesno ali duševno zdravje ali bi se znašla v stanju poslabšanja razmer, ki ni združljivo s človekovim dostojanstvom. Navedeni prag torej ni dosežen niti v okoliščinah velike negotovosti ali znatnega poslabšanja življenjskih razmer zadevne osebe, če te ne pomenijo hudega materialnega pomanjkanja, zaradi katerega bi bila zadevna oseba v položaju, ki bi bil tako slab, da bi bilo mogoče šteti, da gre za nečloveško ali ponižujoče ravnanje (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točke od 90 do 93, in sklep z dne 13. novembra 2019, Hamed in Omar, C-540/17 in C-541/17, EU:C:2019:964, točka 39).

38 Drugi pogoj, ki se nanaša na obstoj nevarnosti takega ravnanja, je tako izpolnjen, kadar te sistemske pomanjkljivosti povzročajo nevarnost, da bo zadevna oseba izpostavljena ravnanju, ki je v nasprotju s členom 4 Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 62).

39 Kar zadeva presojo teh pogojev s strani sodišča, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o predaji, je iz sodne prakse Sodišča razvidno, da mora navedeno sodišče, kadar ima na voljo elemente, ki jih je zadevna oseba predložila, da bi dokazala obstoj take nevarnosti, na podlagi objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacij ter ob upoštevanju standarda varstva temeljnih pravic, ki ga zagotavlja pravo Unije, presoditi, ali sta izpolnjena oba pogoja iz člena 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 90, in z dne 30. novembra 2023, Ministero dell'Interno in drugi (Skupna brošura – Posredno vračanje), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 in C-328/21, EU:C:2023:934, točka 136). Poleg tega mora navedeno sodišče pri odločanju o uporabi člena 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III na lastno pobudo upoštevati tudi upoštevne informacije, s katerimi je seznanjeno (glej v tem smislu sodbo z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 77).

40 Iz te sodne prakse izhaja, da – kot so poudarile Evropska komisija in vse vlade, ki so Sodišču predložile stališča – obstoja sistemskih pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem, zaradi katerih je prosilec izpostavljen resni nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, ni mogoče domnevati zgolj zato, ker je odgovorna država članica enostransko in v nasprotju z obveznostmi, ki jih ima v okviru skupnega evropskega azilnega sistema, napovedala odložitev vseh predaj prosilcev za mednarodno zaščito na svoje ozemlje ter s tem postopkov za sprejem in ponovni sprejem teh prosilcev. Nasprotno, obstoj takih sistemskih pomanjkljivosti in take nevarnosti je mogoče dokazati šele po konkretni analizi, ki temelji na objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacijah.

41 To razlago potrjujejo cilji Uredbe Dublin III, katere namen je med drugim vzpostaviti jasen in izvedljiv način za določitev odgovorne države članice in preprečiti sekundarna gibanja prosilcev za azil med državami članicami (sodba z dne 30. novembra 2023, Ministero dell'Interno in drugi (Skupna brošura – Posredno vračanje), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 in C-328/21, EU:C:2023:934, točka 141 in navedena sodna praksa).

42 Država članica, ki je bila na podlagi meril iz poglavja III Uredbe Dublin III določena kot odgovorna, pa se ne more zgolj z enostransko napovedjo razbremeniti odgovornosti, ki jih ima na podlagi te uredbe, ker bi taka možnost privedla do neupoštevanja teh meril in bi tako lahko ogrozila pravilno delovanje sistema, vzpostavljenega z navedeno uredbo. Poleg tega bi to, da bi se štelo, da je iz take enostranske napovedi mogoče sklepati, da obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev, ki bi lahko povzročile resno nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja do te mere, da bi se preprečile vse predaje prosilcev za mednarodno zaščito v odgovorno državo članico in da bi se odgovornost te države članice prenesla na državo članico sekundarnega gibanja, lahko spodbudilo taka gibanja s spodbujanjem prosilcev, da nadaljujejo svojo migracijsko pot proti drugi državi članici, za katero bi se jim zdelo, da zagotavlja ugodnejše pogoje.

43 Zato okoliščina, da je država članica, ki je bila določena kot odgovorna na podlagi meril iz poglavja III Uredbe Dublin III, enostransko odložila sprejeme in ponovne sprejeme prosilcev za mednarodno zaščito, sama po sebi ni taka, da bi lahko na podlagi člena 3(2), drugi pododstavek, te uredbe upravičila ugotovitev sistemskih pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito v tej državi članici, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine.

44 Zato mora sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o predaji, tudi v takem primeru presoditi, ali gre za take sistemske pomanjkljivosti in nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine glede na pogoje, ki so pojasnjeni v sodni praksi, na katero je bilo opozorjeno v točkah od 35 do 39 te sodbe.

45 V zvezi s tem je – ob upoštevanju vprašanj predložitvenega sodišča – pomembno dodati, da čeprav ta presoja, ki mora temeljiti na objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacijah, nujno vsebuje v prihodnost usmerjeni del, saj mora pristojno sodišče preučiti nevarnosti, ki jim je zadevni posameznik izpostavljen v trenutku predaje, med azilnim postopkom ali po njem (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točka 88, in z dne 30. novembra 2023, Ministero dell'Interno in drugi (Skupna brošura – Posredno vračanje), C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 in C-328/21, EU:C:2023:934, točka 135), ni niti nemogoča niti zgolj hipotetična.

46 Iz sodne prakse Sodišča je namreč razvidno, da lahko sodišče, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o predaji, pri navedeni presoji upošteva vse razpoložljive dokumente, kot so – odvisno od primera – redna in usklajena poročila mednarodnih nevladnih organizacij, iz katerih so bile razvidne dejanske težave, ki nastanejo zaradi uporabe skupnega evropskega azilnega sistema v zadevni državi članici, dokumenti, ki jih je izdal Visoki komisariat Združenih narodov za begunce, ter dokumenti in izmenjave informacij, do katerih je prišlo v okviru izvajanja sistema, ki izhaja iz Uredbe Dublin III (glej po analogiji sodbo z dne 21. decembra 2011, N. S. in drugi, C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865, točki 90 in 91), da bi lahko ugotovilo obstoj takih sistemskih pomanjkljivosti in nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine.

47 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 3(2), drugi pododstavek, Uredbe Dublin III razlagati tako, da:

– ni mogoče ugotoviti, da v državi članici, ki je bila določena kot odgovorna na podlagi meril iz poglavja III te uredbe, obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine, zgolj zato, ker je ta država članica enostransko odložila sprejeme in ponovne sprejeme teh prosilcev;

– do take ugotovitve je mogoče priti le po analizi vseh upoštevnih podatkov na podlagi objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacij.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

Člen 3(2), drugi pododstavek, Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva,

je treba razlagati tako, da

ni mogoče ugotoviti, da v državi članici, ki je bila določena kot odgovorna na podlagi meril iz poglavja III te uredbe, obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito, ki bi lahko povzročile nevarnost nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zgolj zato, ker je ta država članica enostransko odložila sprejeme in ponovne sprejeme teh prosilcev.

Do take ugotovitve je mogoče priti le po analizi vseh upoštevnih podatkov na podlagi objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih informacij.

Podpisi